

Колб Сергій Олександрович, начальник відділу податків і зборів з фізичних осіб Луцької ОДПІ ГУ ДФС у Волинській області, кандидат юридичних наук

ОСОБЛИВОСТІ ЗАКОНОДАВЧОГО СУПРОВОДУ ПРОТИДІЇ ТА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

Україна наразі має доволі адекватне антикорупційне законодавство, яке за наявності політичної волі можна практично застосувати, таким чином знизивши рівень корупційних правопорушень [1, с. 362]. До основних нормативно-правових актів у сфері боротьби з корупцією в Україні можна віднести: спеціальний Закон України «Про запобігання корупції» [2]; спеціальні норми КК України [3, с. 845]; нормативно-правові джерела, що визначають правовий статус Національного агентства з питань протидії корупції, прокуратури, правоохоронних органів та інших суб'єктів спеціально-кримінологічного запобігання корупції [4].

Також на сьогодні в нашій державі:

- 1) врегульовано питання спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на заняття посад, пов'язаних із виконанням функцій держави або органів місцевого самоврядування;
- 2) встановлено зобов'язання щодо подання публічними службовцями декларацій про майно, доходи, витрати;
- 3) запроваджено обмеження для прийняття на роботу (службу) до органів державної влади осіб, яких раніше було засуджено за вчинення злочинів або на яких протягом трьох останніх років накладалися адміністративні стягнення за вчинення корупційних правопорушень;
- 4) визначено вимоги щодо запобігання конфлікту інтересів;
- 5) введено обмеження щодо роботи близьких осіб;
- 6) встановлено правові підстави звільнення з роботи осіб, притягнутих до відповідальності за корупційні правопорушення.

Усі ці заходи змістовно відносять до спеціально-кримінологічних у сфері протидії корупції.

Важливим у цьому ж контексті стало ухвалення 13 травня 2014 року Верховною Радою України Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері державної антикорупційної політики у зв'язку з виконанням Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України», відповідно до якого посилено санкції за вчинення кримінальних правопорушень щодо фізичних та юридичних осіб [5].

До того ж, зазначеним Законом України внесено зміни до Закону України «Про звернення громадян», а саме: у ньому передбачена можливість повідомляти про корупційні правопорушення анонімно, а також визначено порядок розгляду таких повідомлень [6].

До не менш ефективних заходів спеціально-кримінологічного запобігання корупції можна також віднести ті з них, що пов'язані із:

а) запровадженням зовнішнього контролю за деклараціями про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру. Зокрема, чинним законодавством України запроваджено адміністративну та дисциплінарну відповідальність за подання у згаданих деклараціях недостовірних відомостей;

б) здійсненням перевірок достовірності зазначених у деклараціях відомостей спеціальними суб'єктами, одним із яких є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику фінансового характеру;

в) створенням основ державної антикорупційної політики в Україні, вирішенням якої стала, зокрема, національна антикорупційна стратегія [7];

г) оприлюдненням на офіційному веб-сайті Міністерства юстиції України відомостей з Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення;

д) приведенням національних антикорупційних нормативно-правових актів до змісту міжнародно-правових актів з означеної проблематики (Конвенції ООН проти корупції (2003 р.); Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності (2000 р.); Кримінальної конвенції Ради Європи про боротьбу з корупцією (1999 р.) та ін.), а також з використанням у запобіжній діяльності позитивного зарубіжного досвіду [8].

Таким чином, наша держава має вагомі законодавчі здобутки у сфері запобігання корупції, втілення яких у повсякденне життя громадян стимулюватиме до подальшого інтегрування у європейську спільноту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кримінологія : підручник / В. В. Голіна, Б. М. Головкін, М. Ю. Валуська та ін. ; за ред. В. В. Голіни, Б. М. Головкіна. – Харків : Право, 2014. – 440 с.
2. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Р
- а
- Д. В. Савченка, В. В. Чернея. – Київ : Юрінком Інтер, 2015. – 1063 с.
- и

4. Бусол О.Ю. Протидія корупційній злочинності в Україні: монографія / О.Ю. Бусол. – К.: Ін Юре, 2014. – 564 с.
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері державної антикорупційної політики у зв'язку з виконанням Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України : Закон України від 13.05.2014 № 1261-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 28. – Ст. 937.
6. Про звернення громадян : Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 47. – Ст. 256.
7. Про Національну антикорупційну стратегію на 2011-2015 роки : Указ Президента України від 21.10.2011 № 1001/2011 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 83. – Ст. 3020.
8. Крупко Д. І. Відповідальність за хабарництво за кримінальним правом Німеччини, Швейцарії та України (порівняльно-правове дослідження) : дис... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Крупко Дмитро Іванович. – Одеса, 2005. – 271 с.